

Svatava Neumannová

***MÁ MILOVANÁ RODNÁ ČESKÁ ZEM***

Výběr básní z let 1965 až 2002

## Rodná země

Je plna míru, plna poezie,  
má milovaná rodná česká zem,  
je obetkána pavučinou krásy  
jak nejvzácnějším pohádkovým snem.

V ní promlouvá k nám vůle Hospodina,  
jež přetrvává proměny i čas,  
v ní zrnko víry pod oblohou slunnou  
dozrává v plodný, užitečný klas.

Když voda potoků plyne kol břehů  
a kolem spících vesniček a měst,  
pod klenbou noci na její hladině  
zazáří světlo stříbrojasných hvězd.

Tu poklekám a prosím, věčný Pane,  
dej sílu mi, abych znala v pravdě žít,  
by nadevšechno byla mi Tvá vůle  
a zákony Tvé znala ve všem ctít.

Je plna krásy moje rodná země,  
drobounké kvítko z věčné Boží dlaně,  
s pokorou v srdci přijímám ten dar,  
v němž ukryto je sémě Lásky Páně.

## Po tajemství tvé krásy

Po tajemství tvé krásy  
co já se nastůnu,  
už zasvítily v trávě  
naháčky ocúnů.

Den po dni strádám tiše  
tvé kouzlo do dlaní,  
co šeptá voda břehům,  
když v dálku uhání.

Čím, moje země, voníš,  
když den se sešeří?  
Mně zdá se – anděl Boží,  
že stanul u dveří.

Stůj, krásu, má duše,  
ač běží prachem cest,  
duhovým mostem touhy  
už dotýká se hvězd.

Do prachu země klekám  
a myslím na věčnost,  
pod křehkou krásou noci  
ukrývám skutečnost.

Mamince hladím ruce  
a tajně sčítám vrásky.  
Vím – hodně je nám třeba.  
Však nejvíc – nejvíc lásky.

## Vyznání

Ten obraz věčně stejný,  
a přece vždycky nový,  
jak ale barvu duhy  
můžeme odít slovy?

Obláčky bílé plují  
na modrém nebi času,  
z rosných kalíšků květin  
pijeme čistou krásu.

Má země, kéž svou píseň  
vyzpívat dovedu,  
jsi krásná jako růže  
a voníš po medu.

Na jaře neseš v dlani  
chomáčky fialek  
a stříbrný proud řeky  
omývá tichý břeh.

Když léto hýří sluncem  
a květy lilií,  
neseš nám vůni chleba  
v zlátnoucím obilí.

V podzimním čase zrání  
stesk duši lehce jímá  
a na vinicích svítí  
nádherné hrozny vína.

Pak do uzlíčku zimy  
položíš smírnou něhu  
a na podušku snění  
padají vločky sněhu.

Země, jsi plná krásy  
a osudových ran,  
do požehnané brázdy  
své zrno vložil Pán.

A já v tu brázdu klekám  
a prosím – Hospodine,  
kéž zemi přelíbeznou  
hodina smutku mine.

Kéž Hvězda Tvého Syna  
oživí mrtvou víru,  
by z klína budoucnosti  
povstala říše míru.

Dej, aby sémě lásky  
nám do naděje vzkvetlo,  
by v kruhu příštích hodin  
vzplanulo živé Světlo.

Ten obraz věčně stejný,  
a přece vždycky jiný.  
Je dokonáno,  
Pane,  
odpuť nám naše viny.

## Náruč domova

Když z rána zlatá slunce zář projasní temné stíny,  
prostorem písně zaznějí té ptačí drobotiny.

Svět promění se pojednou v pohádkový kraj mládí,  
kdy celá Boží příroda tvou duši měkce hladí.

Tvé nitro tiše osloví nezměrná milost Páně,  
zrak beze slova objímá lesy, lučiny, stráně.

A v každém kvítku drobounkém promlouvá krása věků,  
k níž pokorně se nakláníš, pln hlubokého vděku.

V tichu večera zaznívá velebná píseň stromů,  
k výšinám nebes vznáší se kovové hlasy zvonů.

Skláníš se v tichém souznění nad řeky tichý proud,  
toužíce celým srdcem svým dar žití obejmout.

A náhle víš – hlas přírody je živé vody pramen,  
rozpjatá náruč domova, jež nikdy neoklame.

*A m e n .*

## Rodný kraj

Rodný kraj je jak srdce maminčino,  
jak tatínkovo jemné pohlazení,  
obraz sevřený hradbou temných lesů,  
k nimž za noci se hvězdné oči sklání.

Kytice smíchu, radosti i žalu,  
již pokládáme do stop všech svých cest,  
neměnné, věčné pouto přátelství,  
jež pomáhá nám tíhu žití nést.

Rodný kraj, to jsou něžné ptačí písně,  
růžový přísvit ranních červánků,  
koruny stromů větrem rozevláté,  
jež tiše zpívají nám do spánku.

Zelené louky plné pestrých květů,  
stříbrné vlny řek a potoků,  
kříž u cesty, jenž přes dávná staletí  
poselstvím lásky mluví k člověku.

Čisté prameny lesních studánek,  
z nichž člověku je dovoleno pít,  
hlas zvonů nad tichnoucí krajinou,  
jež ve tvé duši bude věčně znít.

Cesty, jež vedou daleko do polí,  
kde slunce zralé klasy měkce hladí,  
kde vtisknuto je na tisíce stop,  
v nichž k srdci promlouvá tvé vlastní mládí.

Tak jdeme žitím, jak nám předurčeno,  
ve jménu lásky zrno k sklizni zraje  
a na všech cestách našich vzpomínek  
je s námi malebný obraz rodného kraje.

## Tak jednou

Tak jednou stanout volný, bez otěží,  
v krajině snů, jež ve tvém srdci žila,  
když touha tvému dychtivému mládí  
tajemství žití tiše poodkryla.

Zas najít bezstarostná léta štěstí,  
jež v duši odlity jsou do zlata,  
kdy ještě kvete láska s nadějí,  
jak nejvzácnějších růží poupata.

Pokleknout tiše večer pod hvězdami  
a slyšet zvony z dálek všehomíra,  
zas navrátit se k dávným pohádkám,  
v nichž ještě žila čistá lidská víra.

Ach, ještě jednou potkat věčný sen,  
jenž vedl nás k ostrovu blaženosti,  
by lampa prosté lidské radosti  
se rozsvítila jako živé skvosty.

Jít zase jednou lukami a poli,  
nastavit dlaně slunečnímu jasu  
a zlehounce si k srdci přivinout  
našeho mládí dávno prchlou krásu.

Naslouchat písni medonosných včel,  
sledovat ohňů namodralý dým,  
zas běžet známou cestou k domovu,  
svou hlavu složit v matčin něžný klín.

Být prostě mlád a neptat se a jít  
a věřit tak, jak jenom mládí umí,  
vyzvednout poklad čisté radosti,  
v němž ukryty jsou tvého srdce struny.

A touha, věčná píseň nedoznělá,  
prostorem světa k branám nebes běží  
a jako hvězda plane za večera,  
tak volná, plná krásy, bez otěží.



## Krásá rodné země

Objímejme celým srdcem krásu rodné země,  
lásky dar je pro člověka nejkrásnější sémě.

Opatrujme ve svém nitru čistý pramen Světla,  
aby radost jako ptáče k modru nebes vzlétla.

Dbejme bychom nezbloudili, neminuli cíle,  
bez užitku promarnili svého žití chvíle.

Nádherná je řeč přírody, písně řek a lesů,  
dávne báje starých stromů, drobný kvítek vřesu.

Toužíš nalézt zlatou nitku v hlubině té krásy,  
v jejím laskavém objetí najít cestu spásy.

Jak jen slovy povědět, co v srdci zaznívá,  
když země pod pláštěm soumraku své tajemství skrývá.

Vše je prosté, tvoji duši matka země prosí,  
aby ses stal pro bližního čistou kapkou rosy.

Bys ty věrně opatroval věčné žití sémě,  
abys provždy znal naslouchat hlasu matky země.

Poklekáme, v chrámu srdce marnost světa mizí,  
otevřenou dlaň naděje skrání lidské slzy.

## Člověk a země

Je nádherná řeč naší rodné země,  
když z jara vonným květem rozkvétá,  
když v duši znějí dávné melodie  
o kráse mladosti a života.

Naslouchejme, co země vypravuje,  
když vítr hladí požehnané lány,  
když večer zažehne ohníčky hvězd  
a srdce k srdci v důvěře se sklání.

Pak přiblíží se dotek podzimu  
v chladivém stisku mlžných svítání  
a poslušen věčného zákona  
nám pestré listí sype do dlaní.

Když zima rozhodí své závěje,  
v tichu domova modlíme se na noc,  
na prahu krásy šťastně poklekáme  
a blízko, blizoučko je kouzlo Vánoc.

Děkujme vroucně za dar svého žití,  
v němž k svému cíli spěje lidský duch,  
a pamatujme – řečí rodné země  
k lidskému srdci promlouvá sám Bůh.

## Až půjdeš rodnou zemí svou

Až půjdeš rodnou zemí svou,  
jen zastav se a poděkuj,  
že vše, co vidí oči tvé,  
je z vůle Otce domov tvůj.

Ne nadarmo jsi zrodil se  
v té zemi plné věčných krás,  
kde v každé drobné květině  
promlouvá k tobě Boží hlas.

Jen naslouchej, co vypráví  
ti hravé vlny modrých řek,  
co v tiché noci světla hvězd  
šeptají hloubce studánek.

Stromy – pradávní poutníci,  
jdou s námi z věků do věků  
a ve štěstí i bolesti  
jsou vždy útěchou člověku.

Pamatuj – rodná země tvá  
tě jako matka objímá,  
když ze tvých dlaní v pokoře  
semínka lásky přijímá.

Když v její brázdy zasiješ  
vlastního srdce vroucí cit,  
pak dávné zvony vzkříšení  
k oslavě Pána budou znít.

Země – přetiché poselství,  
jež vede k branám života,  
pohár – v němž víno poznání  
vlnami času protéká.

Dávná kolébka svítání,  
v níž narodil se Boží Syn,  
prastará píseň pastýřů,  
něžná, jak matky vlídný klín.

Když v poslušnosti zákonů  
jdeš cestou vůle Pána světů,  
když brány srdce otvíráš,  
jak otvírá se kalich květu.

Pak slzy čisté radosti  
navždy zlomí okovy žalu,  
v zahradu Světla povede  
tě Slovo Syna, Krále králů.

## Píseň

V přírodě je vyrovnaní a velký mír.  
Příroda je dílem nádherným  
vznešeného Tvůrce.

Tichý van větru a klenba stromů  
přináší útěchu lidskému srdci.

Oblaka bílá po obloze plují  
a ty sleduješ měnící se tvary  
a hluboce procítuješ  
tu vzdušnou lehkost jejich daleké pouti.

Hledíme rádi k jasnému obzoru,  
když hebkost červánků se široce rozleje  
milostným chvěním.

Ó požehnaná matko země,  
Lásky Boží věčný dar,  
líbezná pohádka žití  
utkaná v nějkrasší tvar.

Obilné zrno do klasu zraje,  
pod září slunce dítě si hraje.

Sladké sny mladosti, perutě bílé,  
jste závrať bez konce, a přec jen chvíle.

Dlaň času zahojí, čím život raní,  
láska je skutečnost, a přec jen zdání.

Však stejně, živote, chválu ti zpívám,  
hluboko na srdci tajemství skrývám.

Miluji lehkost snu, rozlehlost nebe,  
prameny potoků, domove – tebe.

A když se dálky nám jak život krátí,  
vše, co jsi oplakal, zpátky se vrátí.

Život je přechoť ukrutná maska.  
Však touha věčná je. Věčná – jak láska.

## O zemi a člověku

Jen se tiše zamysli,  
co ti vlastně brání,  
by ses vpravdě rozhlédl  
po pozemské pláni.

Spatříš tolik zázraků,  
zmizí tvoje pýcha,  
tvoji duši osloví  
harmonie ticha.

Země mluví beze slov  
ke všem lidem světa,  
v jejím vlídném náručí  
růže lásky vzkvétá.

Kolem tebe rozseto  
krásky nevidané,  
která srdce pokorné  
nikdy neoklame.

V každém kvítku ukryto  
tolik, tolik světla,  
jak by hvězda přejasná  
z výše nebes slétla.

Stromy větru vypráví  
starodávné zkazky  
o zázraku zrození,  
o Dítěti Lásky.

V každé chvíli života  
dbejme hlasu země,  
opatrujme v srdci svém  
čisté víry sémě.

Pramen věčných radostí  
nikdy nevysychá,  
děkuj za dar poznání,  
dokud srdce dýchá.

Stmívá se, plášť soumraku  
nad zemí se sklání,  
drobné kvítko naděje  
beru do svých dlaní.

Modlitba jak větru van  
v daleku se ztrácí,  
jen ozvěna vzpomínek  
tiše zpět se vrací.

Pod závojem večera  
světlo v dálce mizí,  
na ztichlou zem skanuly  
horké lidské slzy.

## Cesty

Jsou polní cesty, vedou do ticha,  
do krásy větrem rozevlátých stromů,  
jak vracel by ses ze zmatků a vin  
z cizího světa do rodného domu.

Jsou zaprášené, plny oblázků,  
chvějící vlny klasů se k nim kloní,  
ne – nelze nemyslet tu na lásku,  
uvadá květ a ve stopách ti voní.

Jsou cesty spjaty s naším osudem,  
svědkové němí našich všedních dnů,  
za bílých nocí – stříbrem měsíce –  
vábí tvou duši v prostor hvězd a snů.

Tisíce cest a jenom jeden cíl  
vede nás žitím ku věčnému míru,  
zářící Slovo nadoblačných sfér  
zažehlo v srdci nesmrtelnou víru.

Jsou prašné cesty na nešťastné zemi,  
slzami platí za náš věčný dluh.  
Prosím tě, země, přijmi naše tělo  
a naši duši – věčné Světlo – Bůh.



## Jak málo těch, kdo v srdci nesou Boha

Jak málo těch, kdo v srdci nesou Boha,  
kdo zamyslí se na rozhraní cest,  
jen málokomu v duši rozechvělé  
zasvítí někdy věčné světlo hvězd.

Jdem jako slepci – jdeme jako hluší,  
znavené ruce nedostihnou sen,  
kdo chtěl by ještě milovat a věřit,  
v hlubině lesů stanout okouzlen?

Země má – záříš květem čisté krásy,  
u tebe nejvíc cítím Boží dlaň,  
modlím se tiše za všechny tvé děti,  
od všeho zlého chraň nás – Pane – chraň.

Děťátko lásky se tu narodilo,  
však lidskou pýchu zraňuje ten hlas,  
kříž těžký je – z ran tečou proudy krve  
a pocel větru stírá slzy z řas.

Má země dál si o věčnosti zpívá,  
vítr si zvoní o stříbrnou mříž,  
však člověk dávno ztratil svoje křídla,  
propasti smutku dne ze dne je blíž.

Ježíši sladký – Otec dal Ti život,  
do srdce vdechl nehynoucí něhu,  
nenech nás padnout, až se ve smrti  
skloníme tiše u druhého břehu.

Dej – Pane – zbloudilému světu mír,  
jen čistá láska žal a bolest snímá.  
Nám nadevšechno Boží Slovo jest  
a dražší zlata – odkaz Tvého Syna.

## Cesta k Bohu

Ach Pane, jen tak rodným krajem jít,  
dívat se do dálky až k zalesněným horám,  
objímat pole, louky, řeky, celý svět,  
tušiti všechnu krásu vesmíru  
těch dálek, které nelze přehlédnouti,  
a celou duší pátrat v tajemnu,  
nacházet život, nacházet sám sebe,  
neb já to jsem, kdo k hvězdám dolétá,  
kdo dotýká se lemu jejich šatů,  
stříbrných, zlatých, plných zvláštní záře,  
ach řekni, Pane, proč nám planou tváře,  
proč zahoří nám duše plamenem,  
když na zaváté časy vzpomenem,  
na chvíle, Pane, plné poezie,  
kdy člověk ještě v Boží vůli žije,  
kdy neptá se, kdy bezmezně Ti věří,  
Tvým svatým rukám bez obav se svěří,  
kdy, Pane, ví, že Ty jsi jeho chlebem,  
ach řekni, Pane, jaký život vedem  
my, potměšilci, které dusí pýcha,  
pro které nic už není chvíle ticha,  
ni hvězda jasná, která v svaté noci  
nejčistší Lásce spěla ku pomoci  
a potom, Pane, nad Betlémem stála,  
ach Pane, léta dávné kouzlo svála,  
už nestojíme tiše pod hvězdami,  
jsme, Pane, stále víc a více sami,  
to nejkrásnější nenávratně mizí,  
jsme vzdáleni si, tolik, Pane, cizí,  
kde jenom najít prostou lidskou tvář,  
pohasla víra, potemněla zář,  
však cítím, Pane, blízkost svítání,  
tajemná síla proudí do dlaní,  
mě zdá se, na dosah že Tvoje dlaň,  
ach Pane, pomoz, od zlého nás chraň,  
lze všechno získat, všechno rázem ztratit,  
jak málo, Pane, můžem Ti však vrátit,  
my stavěli jsme na hliněných nohou,  
však hmotné statky nic nám nepomohou,  
před věčným Otcem budem státi nazí,  
ach Pane, tolik smutku, špíny, sazí,  
bloudíme světem jako nevidomí,  
nadarmo vítr ladí svoje struny,  
nadarmo v lukách kvete Boží kvítí  
a vlídné slunko do oken nám svítí,

jsme, Pane, na světě jak na pouti  
a přec nás nikdy v srdci nermoutí,  
že jdeme hluše kolem vzácné krásy,  
že krajem znějí zvonů jasné hlasy,  
zpívají, Pane, Tobě ku chvále,  
my ale dávno máme namále,  
co platný všechny naše poklady,  
když leží ladem pole, zahrady,  
na roli ducha málo zbylo květů,  
nastane, Pane, konec našich světů,  
kolem nás číše nedopitých vín,  
padneme těžce tíhou vlastních vin,  
však tomu, Pane, blizoučko čas míru,  
kdo našel lásku, pokoru i víru,  
kdo zmrzlé ruce bližním zadýchá,  
slitovným zrakem hledí do ticha,  
kdo životem jde jako Boží dítě  
a pozná srdcem věci jiným skryté,  
kdo, Pane, ač jde tokem prašných cest,  
celou svou duší pije záři hvězd,  
kdo na zemi smutnou přinesl si nebe,  
nesoudí jiné, neznajíc sám sebe,  
ach Pane, rodným krajem tiše jít,  
jaká v tom krása, jaký něžný klid,  
ač po cestě jdu plné prašných stop,  
po zemi, která život je i hrob,  
přec cítím dávné proudy věčných sil  
a věřím – Bůh je začátek i cíl.

## Rodnému kraji Bohunky Cíchové

Ó, kraji líbezný a plný poezie,  
kde v každém místě čistý půvab žije,  
kde rosu pije rodná matka země  
a věrně chrání Pravdy skvělé sémě,  
kde slunce zlatí provoněné stráně,  
člověk svůj osud vkládá v Boží dlaně,  
kde v dálce zvedají se štítů hor  
a měsíc tiše stoupá nad obzor,  
kde plny kamení jsou stuhy cest  
a vlídně září jasná světla hvězd,  
kde lesy vyprávějí dávné báje  
a věncí něžně vlídný obraz kraje,  
chaloupky bílé ve stráni v dál svítí,  
v drobounkých oknech voní pestré kvítí,  
kde měkce spočineš na srdci maminčině,  
kde stříbro luny jiskří po hladině,  
ach, krásu, obrazem jsi mého kraje,  
z daleka slyším sladkou hudbu ráje,  
má duše pije nektar z žití číše,  
na vrchol touhy vystupuje tiše,  
snoubí se s přejasnými hvězdami  
a prosí – Pane, Který sídlíš nad námi,  
dej poznati mi lásky věčný plamen,  
požehnej zemi mou i mému lidu – *a m e n* .

## Píseň o rodné zemi

Za dne i za noci země nám zpívá,  
poděkuj za krásu Božího díla,  
jdi věrně cestami pravůle svaté,  
pak hmoty pozlátko duši nezmate.

Nech tiše promlouvat rozkvetlé stráně,  
stříbrných studánek průzračné dlaně,  
prastaré příběhy hlubokých lesů,  
drobounké růžičky hebkého vřesu.

Zářící paletu hvězdného klínu,  
jež tiše vypráví o Božím Synu,  
otvírej duši svou nádheře života,  
paprsek radosti kéž v srdci rozkvétá.

Poceluj řeky proud i tichá údolí,  
rozevři náruč svou jak křídla motýlí,  
láskou a úsměvem uvítej nový den,  
v srdci si zachovej věčného mládí sen.

Věř – v lůně krásy své zem naději skrývá,  
nečeká vděčnost tvou – a zpívá – zpívá.

## **OBSAH:**

Rodná země .....	2
Po tajemství tvé krásy .....	3
Vyznání .....	4
Náruč domova .....	6
Rodný kraj .....	7
Tak jednou .....	8
Krásá rodné země .....	9
Člověk a země .....	10
Až půjdeš rodnou zemí svou .....	11
Píseň .....	13
O zemi a člověku .....	14
Cesty .....	16
Jak málo těch, kdo v srdci nesou Boha .....	17
Cesta k Bohu .....	18
Rodnému kraji Bohunky Cíchové .....	20
Píseň o rodné zemi .....	21
	X      X      X      X      X

